

Prevence bezdomovectví ve Walesu

Professor Peter Mackie

Cardiff University, UK

MackieP@Cardiff.ac.uk

Obsah

1. Typologie prevence bezdomovectví
2. Zákon o bydlení (o lidech bez domova) z roku 1977
3. Zákon o bydlení (Wales) z roku 2014
4. Zákon o bezdomovectví a přidělování sociálního bydlení (Wales)
5. Hlavní ponaučení z Walesu

Part 1

Pětistupňová typologie
prevence
bezdomovectví

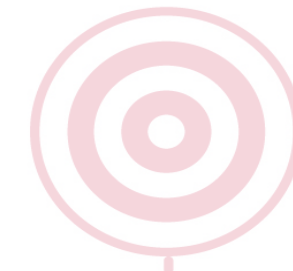
Part 2

Zákon o bydlení
(o lidech bez domova)
z roku 1977

1. UNIVERSÁLNÍ PREVENCE

Prevence bezdomovectví v celé populaci prostřednictvím posílení ochranných faktorů

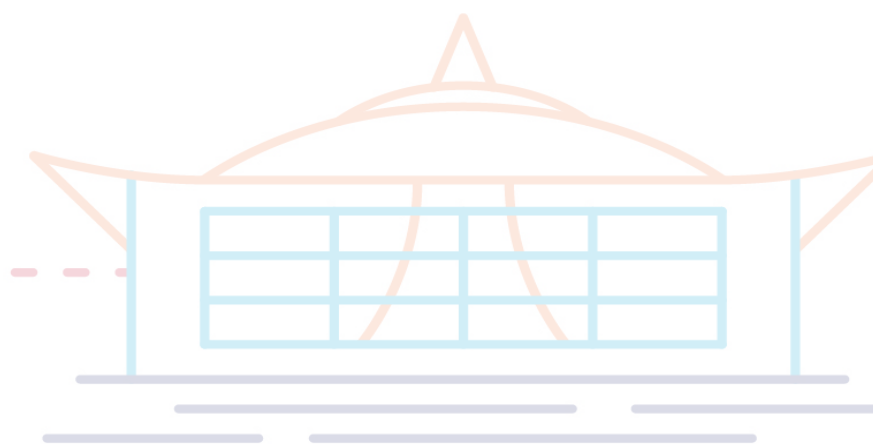
UPSTREAM (PREVENCE ZAMĚŘENÁ 2. NA OHROŽENÉ SKUPINY)

Včasná prevence zaměřená na rizikové skupiny, jako jsou zranitelní mladí lidé a rizikové přechody, například propuštění z vězení.

3. KRIZOVÁ PREVENCE

Prevence bezdomovectví, které by mohlo nastat v dohledné době

5. PREVENCE OPAKOVANÉHO BEZDOMOVECTVÍ

Prevence opakovaného bezdomovectví

4. NOUZOVÁ PREVENCE

Podpora pro osoby, kterým bezprostředně hrozí bezdomovectví, zejména těm, kterým hrozí přespávání na ulici

Záchranná síť pro rodiny

- **Veřejné pobouření** vyvolané televizním dramatem v roce 1966.
- **Existovaly pokyny** pro místní úřady, aby odpovědnost přenesly na bytové odbory – uznávající bezdomovectví jako strukturální problém – **byly neúčinné.**
- **Zákon z roku 1977** vyžadoval, aby místní úřady pro bydlení zajistily trvalé ubytování pro domácnosti v bytové nouzi s prioritními potřebami – hlavně rodiny s dětmi.
- To vedlo k vytvoření „**individuálně vymahatelných práv**“.

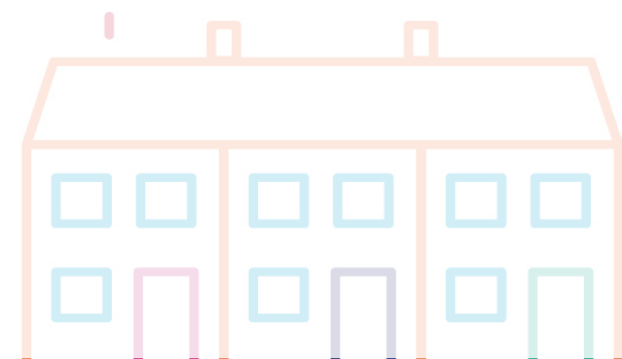
Part 3

**Zákon o bydlení
(Wales) z roku 2014**

1. UNIVERSÁLNÍ PREVENCE

Prevence bezdomovectví v celé populaci prostřednictvím posílení ochranných faktorů

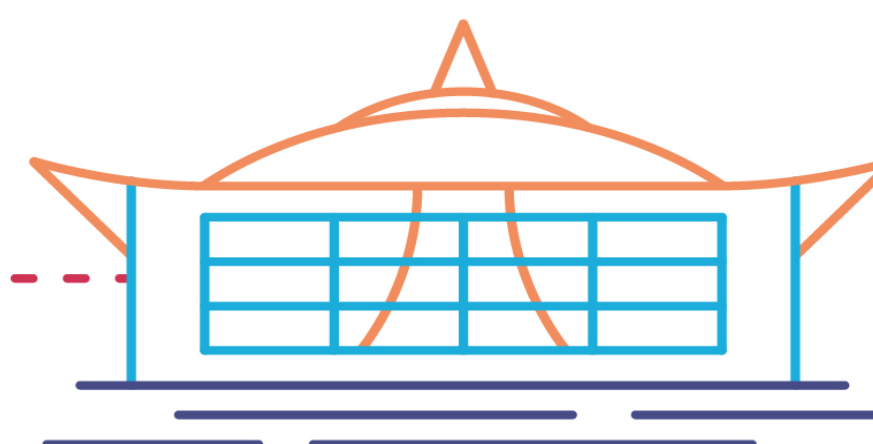
UPSTREAM (PREVENCE ZAMĚŘENÁ 2. NA OHROŽENÉ SKUPINY)

Včasná prevence zaměřená na rizikové skupiny, jako jsou zranitelní mladí lidé a rizikové přechody, například propuštění z vězení.

3. KRIZOVÁ PREVENCE

Prevence bezdomovectví, které by mohlo nastat v dohledné době

5. PREVENCE OPAKOVANÉHO BEZDOMOVECTVÍ

Prevence opakovaného bezdomovectví

4. NOUZOVÁ PREVENCE

Podpora pro osoby, kterým bezprostředně hrozí bezdomovectví, zejména těm, kterým hrozí přespávání na ulici

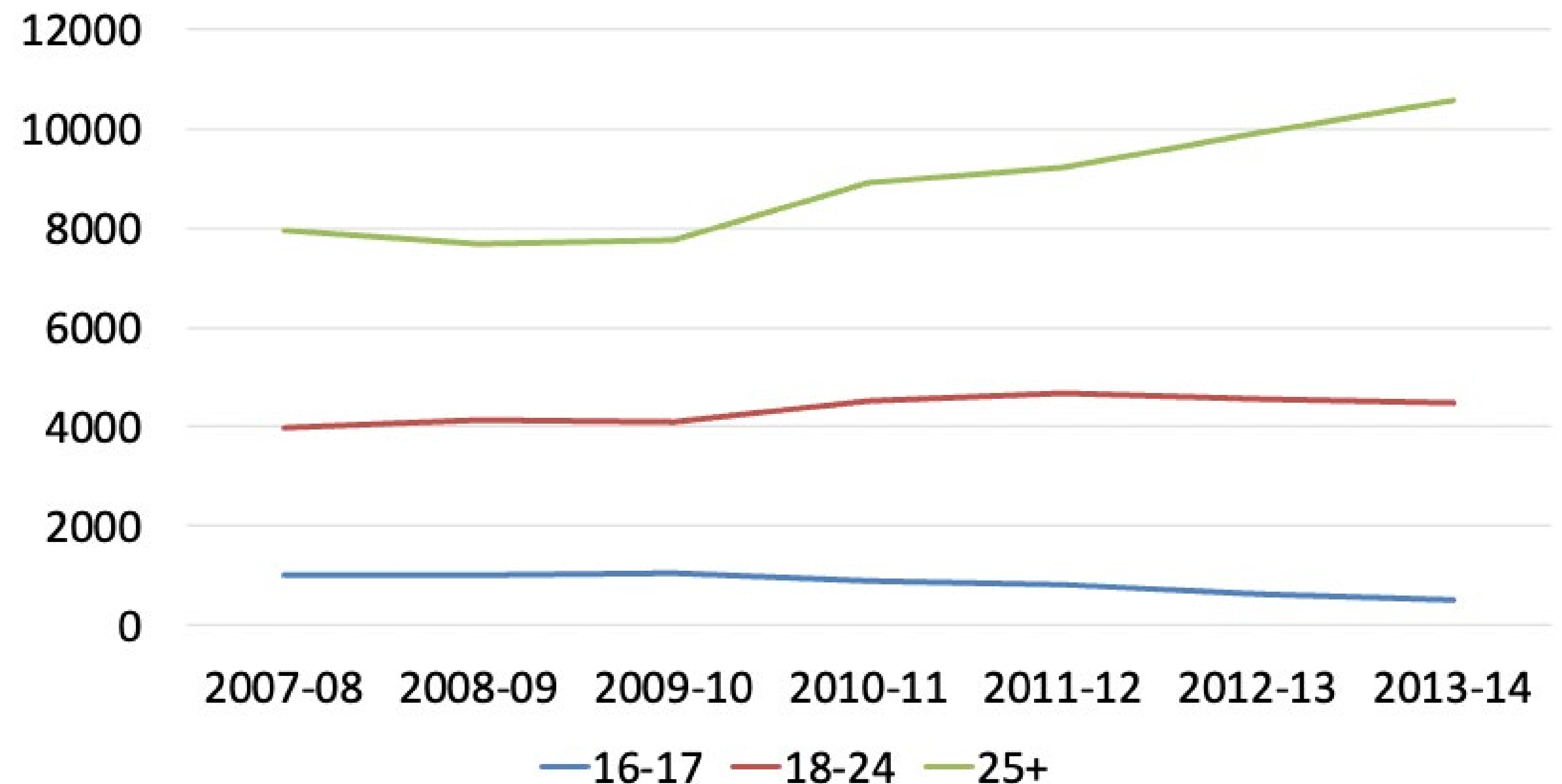
Kontext

- Zákon o bydlení (o lidech bez domova) z roku 1977 – od svého vzniku **se v podstatě nezměnil**.
- Na počátku 21. století se vedle zákonného systému objevila **prevence bezdomovectví**.
- Do roku 2006 (reálně do roku 2011) **neměl Wales žádné primární zákonodárné pravomoci**.
- **Desetiletý plán** zveřejněný v roce 2009 spolu s **primárními zákonodárnými pravomocemi** udělenými v roce 2011 položil základy pro významnou reformu.
- Plán zahrnoval závazek **přezkoumat legislativu**.

Pokračující vysoká míra bezdomovectví

Figure 1. Domácnosti lidí bez domova, kterým mělo být zajištěno bydlení ve Walesu, 2007–2014

Závěry z přezkumu existující legislativy

- Legislativa je zaměřena na **nouzové situace** – na řešení bezdomovectví (nikoli ukončování).
- Nerovný systém „**všechno nebo nic**“ (prioritní potřeby).
- Navzdory posílení preventivních služeb byly zaznamenány následující skutečnosti:
 - **Nedostatečně rozvinuté služby.**
 - **Selektivita** a bránění v přístupu (gatekeeping).
 - Značné geografické rozdíly v poskytování podpory.
- Podpora rozmanitějších a **flexibilnějších intervencí.**
- Široká podpora **povinnosti prevence.**

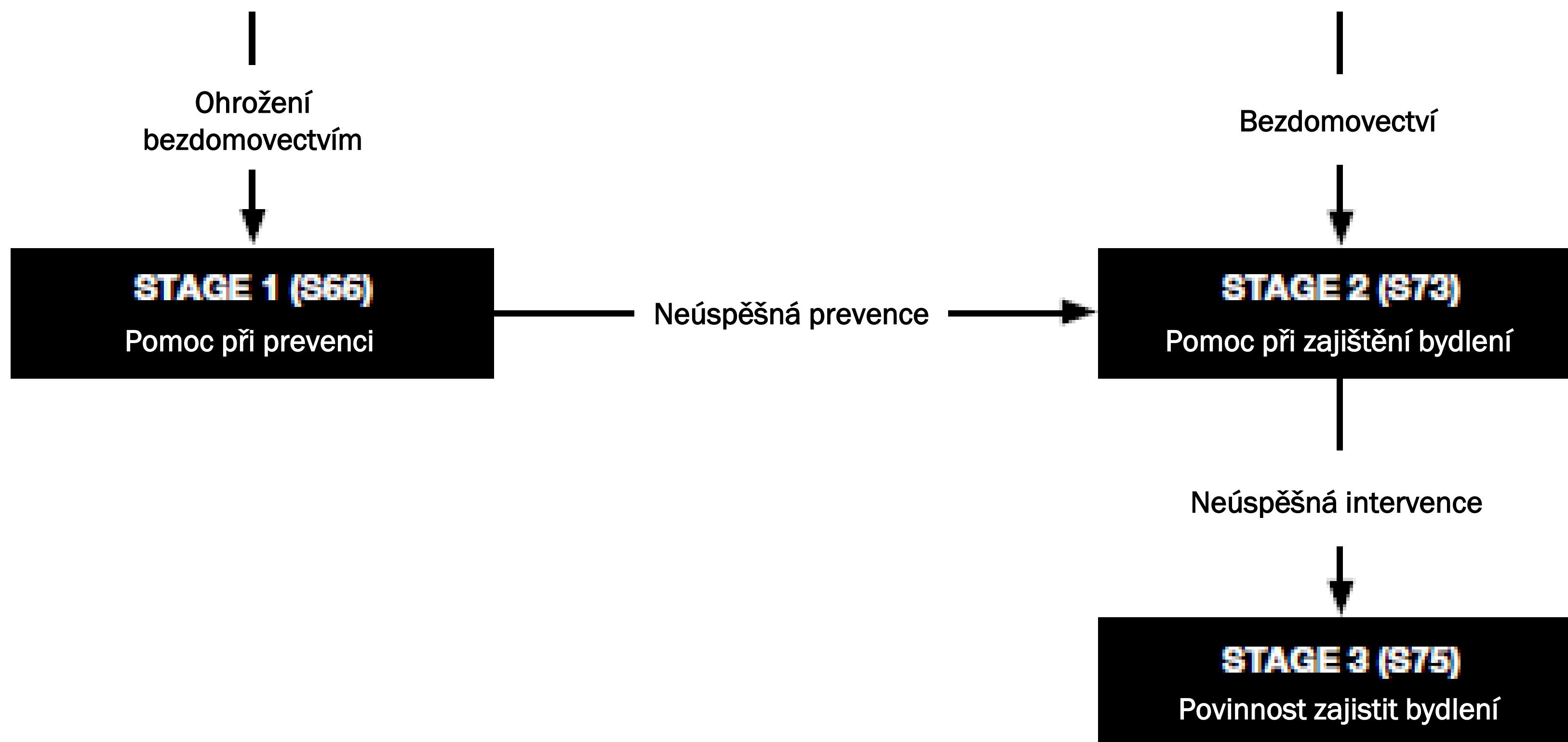

Zákon o bydlení (Wales) z roku 2014

- Pokus o **upřednostnění prevence bezdomovectví** oproti řešení bezdomovectví, přeorientování služeb, nároků a financování.
- Přístup k preventivním službám je **univerzálním právem**.
- Místní orgány musí přijmout „**přiměřená opatření**“ k prevenci a zmírnění bezdomovectví a měly by mít k dispozici různé mechanismy pomoci.
- Místní orgány by měly zvážit vhodná opatření **pro každou osobu**.
- Bezdomovectví lze předejít, pokud je pravděpodobné, že bude k dispozici ubytování **po dobu nejméně 6 měsíců**.
- Očekává se také spolupráce **ze strany lidí v bytové nouzi**.

The Housing (Wales) Act 2014

Opatření, která by měly zavést místní orgány

Opatření založená na ubytování osob

- Možnosti usnadňující přístup na soukromý trh s bydlením, včetně předem placeného nájemného, kaucí atd.
- Domluvení ubytování s přáteli
- Přístup k podporovanému bydlení
- Krizová intervence – okamžité zajištění ubytování

Poradenství

- Poradci pro bydlení
- Odborné poradenství v oblasti dávek a dluhů
- Nezávislé poradenství v oblasti bydlení
- Poradenství v oblasti zaměstnání a vzdělávání

Spolupráce

- Spolupráce lokálních autorit & Registrovaných sociálních pronajímatelů (garanti)
- Společný postup sociálních, zdravotnických a jiných podpůrných pracovníků

Specifické skupiny obyvatelstva

- Sociální služby pro ozbrojené síly / veterány
- Podpora pro uchazeče se zdravotním postižením
- Práce ve věznicích před propuštěním
- Služby v oblasti domácího násilí

Podpora

- Mediace a smírčí řízení
- Týmy intenzivní podpory rodin
- Podpora v oblasti bydlení/nájmu
- Opatření k řešení antisociálního chování

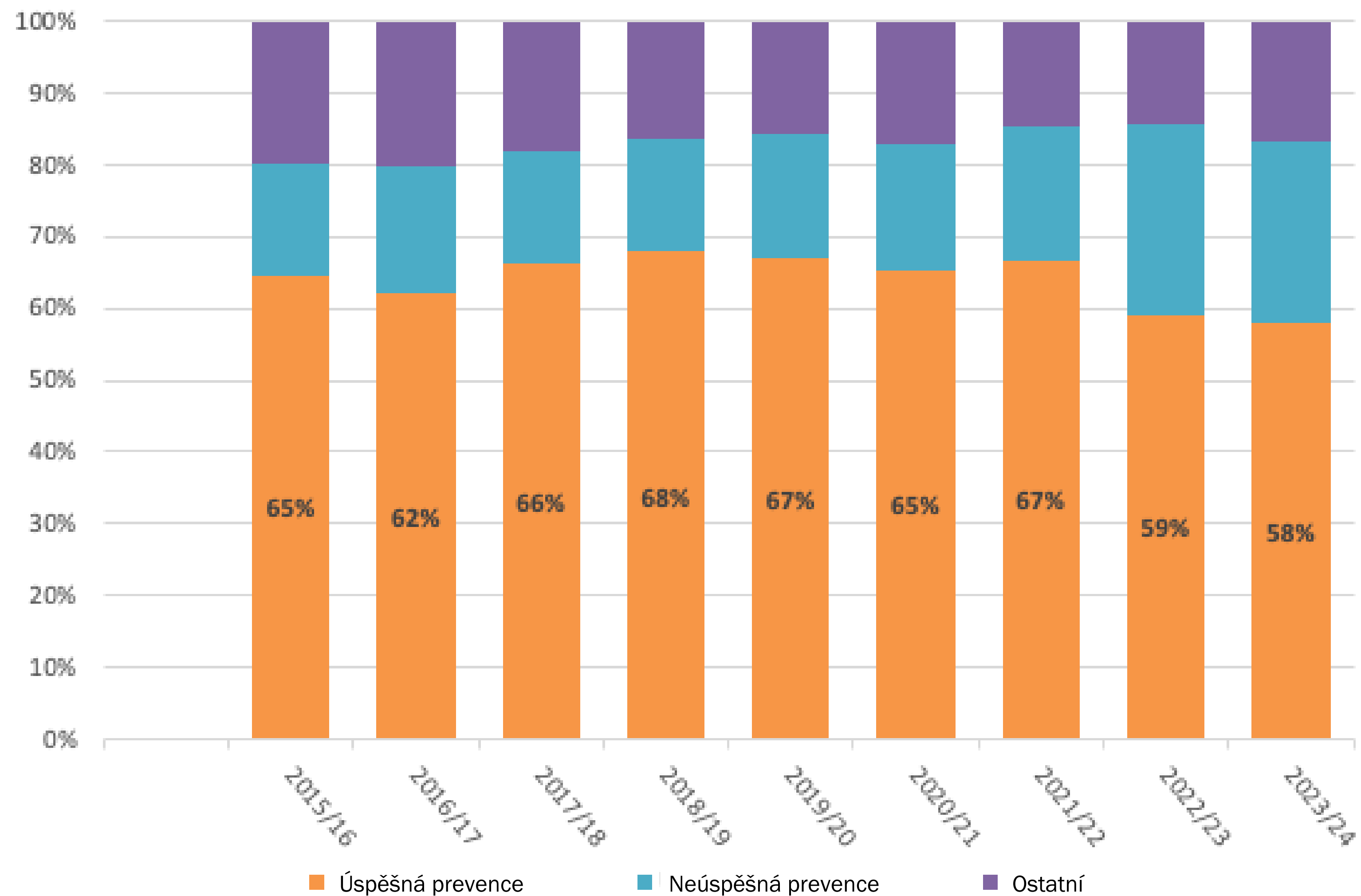
Finanční

- Finanční platby
- Opatření k zásahu v případě nedoplatků

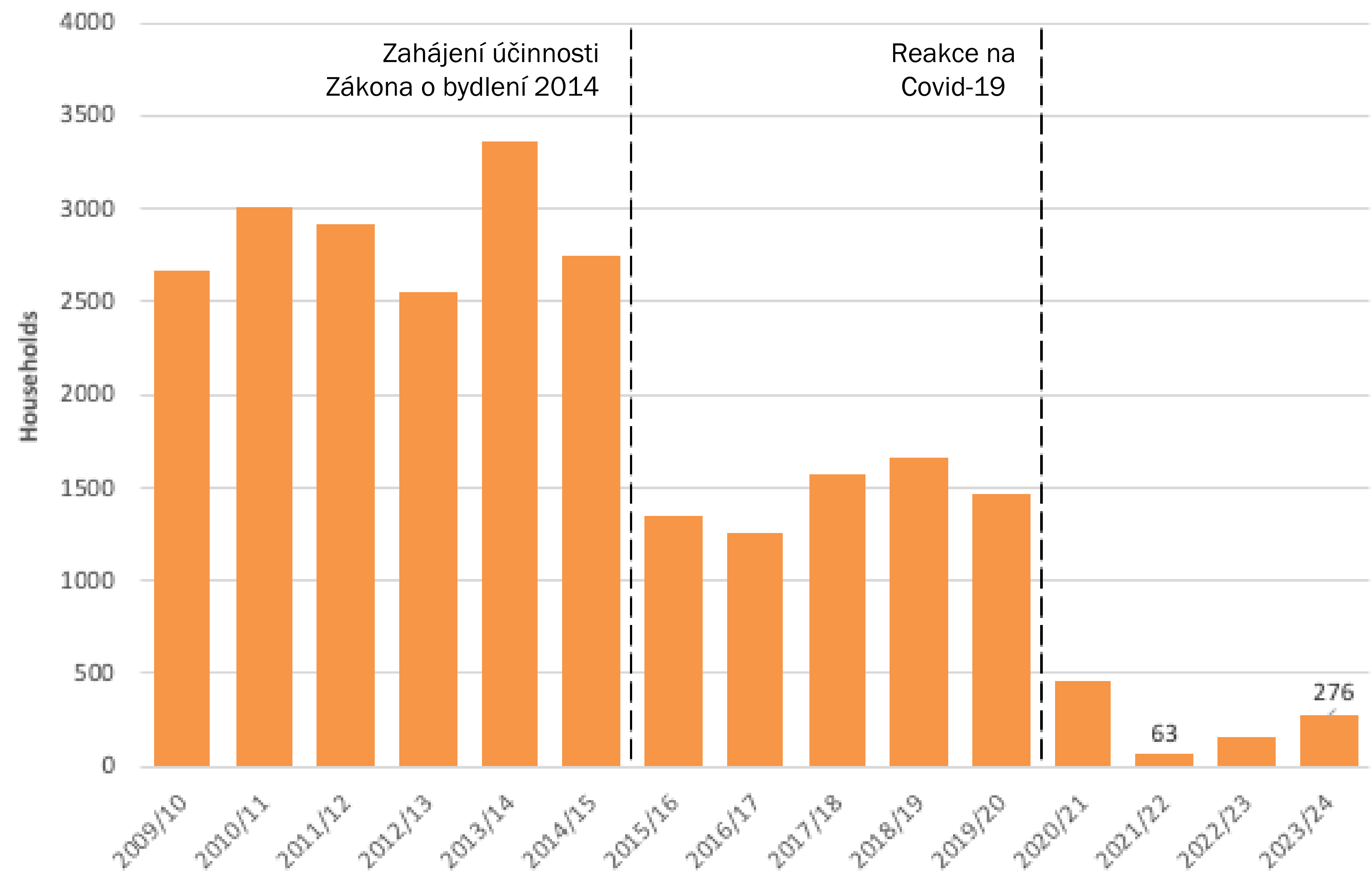
Výsledky prevence bezdomovectví

Figure 1. Výsledky zákonných opatření na prevenci bezdomovectví ve Walesu, 2015/16–2023/24

Rozšířená záchranná síť

Figure 2. Domácnosti, u nichž bylo zjištěno, že nejsou mezi přednostně potřebnými ve Walesu, 2009/10–2023/24

Srovnatelné výsledky (téměř)

Table 1. Výsledky pomoci lidem bez domova poskytované podle Zákona o bydlení (Wales) z roku 2014 podle typu domácnosti, 2021/22

Fáze jedna		
Pomoc při prevenci		
	Jednotlivci	Rodiny
Úspěšná intervence	65	69
Neúspěšná intervence	18	19
Jiná	17	11

Změna kultury služeb

„Tentokrát to bylo úplně jiné. Dřív jsem si musel brát spacák a termosku, protože tam člověk trávil celý den. Personál dělal problémy, chodili po pokojích a stěžovali si, víte. Tentokrát to bylo úplně jiné. Mluví s vámi na osobní úrovni, v lepším duchu.“

(muž, 35-39, July 2016)

A photograph of a classical building facade, featuring a large column and a relief sculpture. The image is partially obscured by green foliage in the top left corner.

Problémy při implementaci

- Nutnost **jednat rychleji** (dříve), aby:
 - se zvýšil počet žádostí o **pomoc v rané fázi**.
 - byla zajištěna podpora a spolupráce ze strany **širšího spektra veřejných služeb**.
- Standardní a **omezené přiměřené kroky**.
- **Důraz na zodpovědnost** jednotlivců (oproti paternalismu).
- **Žádný regulační orgán**.
- Širší **strukturální výzvy** v oblasti veřejných výdajů, sociálního zabezpečení a přístupu k dostupnému bydlení.

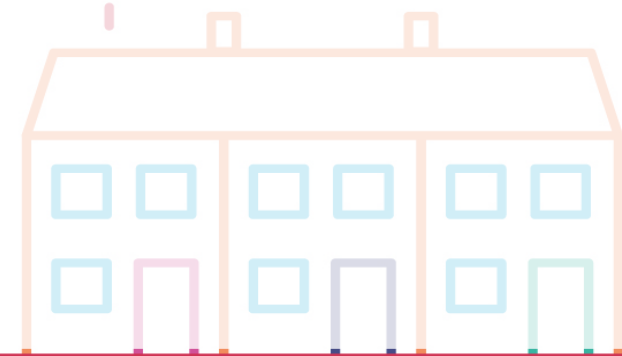
Part 4

**Zákon o bezdomovectví
a přidělování sociálního
bydlení (Wales)**

1. UNIVERSÁLNÍ PREVENCE

Prevence bezdomovectví v celé populaci prostřednictvím posílení ochranných faktorů

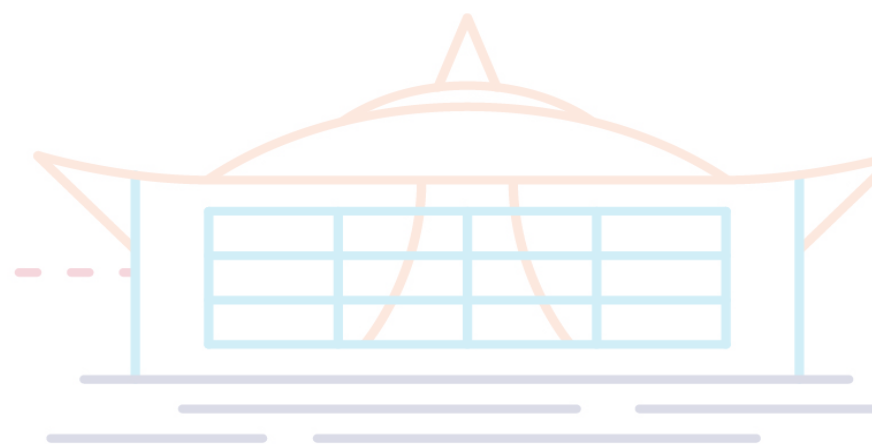
UPSTREAM (PREVENCE ZAMĚŘENÁ 2. NA OHROŽENÉ SKUPINY)

Včasná prevence zaměřená na rizikové skupiny, jako jsou zranitelní mladí lidé a rizikové přechody, například propuštění z vězení.

3. KRIZOVÁ PREVENCE

Prevence bezdomovectví, které by mohlo nastat v dohledné době

5. PREVENCE OPAKOVANÉHO BEZDOMOVECTVÍ

4. NOUZOVÁ PREVENCE

Podpora pro osoby, kterým bezprostředně hrozí bezdomovectví, zejména těm, kterým hrozí přespávání na ulici

5. RECOVERY

Prevence opakovaného bezdomovectví

Kontext

- **Není pravda, že všichni jsme jen dvě výplaty od bezdomovectví.**
- **Některé skupiny jsou vystaveny zvýšenému riziku,** včetně těch, které opouštějí státní instituce.
- **Lidé, kteří jsou bez domova nebo jim bezdomovectví hrozí, často přicházejí do styku s více veřejnými službami, než se obrátí na místní úřady pro bydlení, což vytváří příležitosti pro včasnější zásah.**

A photograph of a classical building facade. On the left, a large stone column is visible. Above a window, there is a detailed stone relief sculpture depicting a figure. The building is made of light-colored stone.

Ptejte se a jednejte

- Na základě doporučení odborných hodnotících komisí probíhají legislativní změny ve Walesu (a Skotsku).
- Nová povinnost veřejných orgánů **identifikovat, jednat, sdílet a spolupracovat**.
- Zahrnuty jsou sociální služby, zdravotní rady, věznice, sociální pronajímatelé a úřady práce.
- Zastupování před britskou vládou v záležitostech týkajících se ministerstva práce a sociálních věcí, ministerstva vnitra atd.
- Také **plné rozšíření záchranné sítě** – zrušení testu prioritních potřeb.

Part 5
Hlavní ponaučení
z Walesu

Hlavní ponaučení z legislativy ve Walesu

- Směřuje zdroje k dlouhodobým cílům.
- Chrání zdroje.
- Podporuje rovnost a spravedlnost.
- Zavádí odpovědnost.
- Posiluje postavení občanů a podporuje důstojnost.
- Podporuje změnu kultury služeb.
- Širší strukturální výzvy brání účinnosti.

**Prevence bezdomovectví je
náročná, když je tento sektor
zaneprázdněn záchranou životů
v krizových situacích – ale
pouze zaměření na prevenci nás
přivede na cestu k ukončení
bezdomovectví.**

Diolch
Thank you